

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/5-97
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
05.10.2015.		

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Редовни професор др Весна Лопичић
2. Доцент др Милена Костић
3. Доцент др Данијела Петковић

2. Одлука Већа департмана за англистику број 10/5-65 од 8. јула 2015. године

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Александра Владица Миладиновић
2. Година уписа на мастер академске студије
2014/2015.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Writing Back With Humour: Thomas King as a Post-Colonial Canadian Author
(Узвраћање кроз хумор: Томас Кинг као канадски постколонијални писац)

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидаткиње Александре Миладиновић садржи 63 странице куцаног текста у формату Times New Roman са проредом 1.5. Текст је организован у неколико поглавља: 1. *Introduction* (1), 2. *Theoretical Background on the Postcolonial and Thomas King's Writing* (2-19), 3. *Critical Overview of the Themes Explored in Thomas King's Stories* (20-58), 4. *Conclusion* (59-61), односно, 1. Увод, 2. Постколонијална теорија као предлог за стваралаштво Томаса Кинга, 3. Критички преглед тема истражених на корпусу прича Томаса Кинга, 4. Закључак. Рад садржи и обимне сажетке на српском и енглеском језику и списак литературе који броји 28 библиографских јединица релевантних за конкретни предмет истраживања. У Додатку (Appendix) је на крају рада приложена и кратка прича Томаса Кинга *The Woman Who Fell From The Sky: a Native Story of Creation* (64-70).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

У сасвим кратком Уводу рада кандидаткиња даје приказ контекста и мотивације за избор ове теме и предмета истраживања. Основни предмет истраживања, што се већ по наслову рада може претпоставити, кандидаткиња је формулисала кроз неколико питања: да ли се Томас Кинг, савремени канадски писац староседелачког порекла, може сврстати у постколонијалне писце; на који начин он омогућава свом народу да се чује у модерном, официјелно мултикултурном друштву, те како му његов стил и наративне технике које позајмљује из своје традиције помажу у писању о савременим проблемима староседелаца; какав је став овог аутора према проблему стереотипног представљања Индијанаца, њихове политичке и друштвене неједнакости, очувања погледа на свет и културе, као и могућности да дела Томаса Кинга утичу на промену стања ствари. Кандидаткиња је у Уводу појаснила и терминолошке/семантичке разлике које се јављају приликом употребе назива белци, Индијанци, Први Народи и староседеоци да би приближила ставове Томаса Кинга.

Рад је суштински подељен у две целине које чине поглавља 2 и 3. У поглављу 2. Постколонијална теорија као предлог за стваралаштво Томаса Кинга налазе се два дела са по три подпоглавља. Први део (2.1 *On Post-Colonialism*) дефинише постколонијални теоријски оквир рада и појашњава зашто је овај термин постао проблематичан, а посебно положај Канаде у постколонијалном контексту. Подпоглавље 2.1.1 (*The Founding Trio: Said, Spivak and Bhabha*) образлаже идеје које су поставили Саид, Баба и Спивак, као творци постколонијалне теорије, о потреби колонизованих народа да на различите начине поново пронађу свој идентитет и да се „де-колонизују“. Након представљања комплексних теорија ових филозофа, кандидаткиња издваја питање егзотичности Индијанаца којим се бавио Саид, феномен стереотипа својствен размишљањима Хоми Бабе и проблем епистемолошког насиља о коме говори Спивакова. У другом подпоглављу 2.1.2 (*The Empire Writes Back*), кандидаткиња наставља са дефинисањем теоријског оквира свога рада тако што указује на студију *The Empire Writes Back* (Bill Ashcroft, Gareth Griffiths, Helen Tiffin), чији аутори акценат стављају на књижевност колонизованих народа као на антиколонијални дискурс посебне моћи да изрази стратегије отпора и артикулише постколонијално стање. Поред четири модела постколонијалне теорије формулисана у овој књизи, кандидаткиња наглашава нововедене концепте укидања (abrogation) и преузимања (appropriation) колонијалног дискурса у сврху узвраћања на пољу културе и политике којима се служи и Томас Кинг. Конкретан став овог аутора према термину постколонијално објашњен је у трећем подпоглављу 2.1.3 (*Thomas King vs. Post-Colonial*) где се види да појмови пре-, пост- и колонијално у ствари одражавају евроцентрични поглед на свет који стварност сагледава хронолошки, те на тај начин одваја староседелачке народе од њихове традиције цикличног поимања света. Служећи се енглеским језиком, дакле језиком колонизатора, Кинг покушава да се супротстави културном империјализму и да исказе културну разлику уводећи своје појмове, у пуној свести да су термини семантичке замке које често спутавају уместо да ослобађају.

Други сегмент другог поглавља 2.2 (*On Thomas King's Writing*) тиче се неких аспеката стваралаштва Томаса Кинга, као најзначајнијег и најсвестранијег староседелачког писца у Канади,

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/5-97

Датум:

5.10.2015.

коме је у Америци пандан Шерман Алекси. Најпрестижнија књижевна награда у Канади (Governor General's Award) која му је додељена прошле године за роман *На леђима корњаче* (*The Back of the Turtle*) доказује у којој мери је овај писац присутан у савременом мејнстрим друштву независно од његовог Широки порекла. Подпоглавље 2.2.1 (*On Thomas King's Writing Style and Techniques*) усредсређује се на најоригиналнији аспект Кинговог стила који Тереза Сиверт (Teresa Gibert) назива писано казивање (written orality). Кандидаткиња указује на чињеницу да Кинг комбинује писану традицију европских народа са оралном традицијом староседелачких култура и на тај начин манифестује особеност културног идентитета свог народа, те оживљава и промовише традицију оралног приповедања да би нагласио значај ове културне специфичности за одржање идентитета кроз савремену књижевност староседелаца насупрот стереотипног везивања оралности за давно прошла времена. Овом стратегијом преузимања писане речи на начин усменог казивања Кинг афирмише свој етнички идентитет и одупире се политици асимилације, тако што провлачи елементе оралности, митове и поглед на свет староседелачких племена кроз своја дела намењена и припадницима свог народа и осталим Канађанима. Део ове суптилне субверзивне стратегије јесте и коришћење термина белци и индијанци о чему кандидаткиња говори у подпоглављу 2.2.2 (*The Inconvenient Indian: Terminology*). У књизи под овим насловом, Кинг духовито и огорчено приказује историју свога народа од доласка европских освајача до данас када, сматра он, постоје три врсте Индијанаца: Мртви Индијанци, Живи Индијанци и Легални Индијанци. Самим коришћењем термина Индијанац који се у Канади сматра политички некоректним, Кинг указује на колонизоване идентитете и хомогенизацију многобројних и понекада веома различитих староседелачких народа, чему он супротставља термин Белац као контраударац хегемонистичком ставу европских досељеника различитих етничитета. Коначно, у подпоглављу 2.2.3 (*Writing Back with Humour*) кандидаткиња даје и објашњење за фразу 'узвраћање кроз хумор' која је важан део наслова рада. Уместо израза огорчености и љутње, Кинг се одлучује за сатиру и иновативно позиционирање својих јунака које је духовито, али не умањује озбиљност агенде коју је аутор себи зацртао: да се супротстави политици асимилације и маргинализације староседелаца северноамеричког континента. Хумор Индијанаца је субверзиван јер је инсајдеру сасвим јасан, а аутсајдер, односно Белац, не схвата шалу до краја и остаје збуњен и ускраћен за њено пуно значење. Оваквим поигравањем са читаоцем Томас Кинг постиже изванредне резултате. Он држи пажњу до самог краја текста, преноси озбиљну поруку на забаван начин, веома суптилно хумором боји многе сцене, а истовремено нагони на размишљање и преиспитивање.

Поступним и детаљним разматрањем теоријског контекста као и важних аспеката стваралаштва Томаса Кинга, кандидаткиња и себи као студенту истраживачу разјашњава нијансе које један рад и чине научним. Након ових двадесетак страница критичког увода, кандидаткиња је била спремна да се на следећих тридесетак страница позабави и делима изабраног аутора у поглављу 3 (*Critical Overview of the Themes Explored in Thomas King's Stories*) које чини шест подпоглавља, односно тематских целина у којима се анализирају Кингови текстови. Овакав систематичан приступ омогућава увид у најважније проблеме који заокупљају машту и критичку мисао ауора. Под 3.1 кандидаткиња разматра Кингов став према историји, односно његов покушај да произведе алтернативе наративе који би кориговали неправде и нетачности. Изабране су две кратке приче (*The One about Coyote Going West, The Coyote Columbus Story*) којима Кинг указује на смешно евроцентричан поглед целе америчке историје кроз увођење лика којота као специфичне фигуре староседелачких култура (мада не свих). Под 3.2 (*Christian vs. The Native Myth Of Creation*) на корпусу још две приповетке (*One Good Story, That One; Bad Men Who Love Jesus*) обрађена је важна тема доминантних наратива о стварању света у цивилизацијама староседелаца и Европљана кроз које је такође реализована политика маргинализације путем стварања предрасуда и стереотипа. Под 3.3 кандидаткиња износи ставове Томаса Кинга о политици, односно о низу

политичких одлука које су суштински утицале на положај староседелаца у Канади и које и данас имају за последицу дискриминацију и ментално колонизовање народа. Посебно су обрађене четири приповетке (*Where the Borg Are; Coyote and the Enemy Aliens; Baby in the Airmail Box; Borders*). Под 3.4 разматра се проблем стереотипа који преовлађују када се у било ком контексту приказују припадници староседелачких племена. Две приповетке и једна Кингова песма (*A Seat in the Garden; Joe the Painter; I'm Not the Indian You Had in Mind*) послужиле су као илустрација за разоткривање уврежених стереотипа. Под 3.5 (*On the Whitemen's Attitude Towards the Natives*) приказана је историја односа ове две културе, односно системско културно насиље над староседеоцима који су често или дехуманизовани или егзотизовани. Кандидаткиња је одабрала три приповетке као корпус (*Totem; A Short History of Indians in Canada; Tidings of Comfort and Joy*). И под 3.6 (*Native Tradition and Culture vs. The Western Worldview*) кандидаткиња обрађује судар култура и филозофија, културне специфичности које отежавају разумевање и комуникацију, као и губитак исправног става према природи кроз неколико приоведака (*Borders; Trap Lines; Magpies; The Garden Court Motor Motel; Rendezvous*). У целом овом поглављу присутно је позивање на критичке ставове како Томаса Кинга тако и теоретичара разматраних у поглављу 2.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Овај детаљан увид у садржај рада потврђује основну тезу са којом је започето истраживање: Томас Кинг је недвосмислено постколонијални писац који својим специфичним хумором узвраћа ударац империји (ако би се тако могле назвати колонијално настројене империјалистичке силе Европе) и омогућава својим подређеним сународницима да се чују и виде у савременом канадском друштву. Својом прозом, како критичком тако и креативном, па и поезијом, он указује на све историјске и тренутне облике угњетавања староседелачких заједница и пружа отпор који је допуна конкретном друштвено-политичком ангажовању. Књижевност тако постаје поприште суптилне борбе за освешћење, еманципацију и колективну афирмацију народа који су неколико векова били обесправљивани на различите начине. За разлику од неких других аутора староседелачког прекла, Томас Кинг прибегава хумору као инструменту за продирање у свест читаоца и изазивање позора. Тиме он даје свој допринос не само друштвеном активизму већ и постколонијалној књижевности у коју уноси свежину и бриткост духовитости.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Кандидаткиња Александра Миладиновић је успешно одговорила на постављене истраживачке задатке и у складу са својим почетним претпоставкама спровела неопходно истраживање служећи се критичко-интерпретативном методом. Кандидаткиња је показала способност да самостално конципира и спроведе истраживање теме уз пажљиво ишчитавање корпуса. Рад садржи све елементе научног рада, од постављања теоријског оквира и избора корпуса, до темељног истраживања, извођења закључака и њиховог образлагања. Посебно је значајно прецизно дефинисање појмова, што доприноси утиску јасности и методичности. Рад је теоријски утемељен у ставовима водећих теоретичара постколонијализма, као и критичким текстовима самог Томаса Кинга. Структура и аргументација показују озбиљност која надомешта неискуство у начном раду. Рад је написан на енглеском језику јасним стилем. Списак коришћене литературе указује на упућеност кандидаткиње у одговарајуће критичке токове, али и на кратко време за спровођење истраживања.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/5-97

Датум:

5.10.2015.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

- 1) Утисак комисије одређене за вредновање овог мастер рада јесте да је мастер теза *Узвраћање кроз хумор: Томас Кинг као канадски постколонијални писац* кандидата Александре Миладиновић урађена у потпуности у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Рад садржи све елементе научног рада, од постављања теоријског оквира и избора корпуса, до истраживања, извођења закључака и њиховог образлагања. Рад је написан на енглеском језику.
- 2) Ова мастер теза представља оригиналан допринос науци, будући да дело Томаса Кинга није било предмет веће критичке пажње на нашим просторима. Рад оставља доста простора за даља истраживања овог аутора и његовог стваралаштва и може послужити као подстицај за друге погледе или полемику.
- 3) Рад нема недостатака који би утицали на квалитет истраживања.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, Комисија предлаже Наставно-научном већу да прихвати мастер рад под називом *Узвраћање кроз хумор: Томас Кинг као канадски постколонијални писац*, а кандидаткињи Александри Миладиновић одобри јавну одбрану.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Редовни професор др Весна Лопичић

Доцент др Милена Костић

Доцент др Данијела Петковић